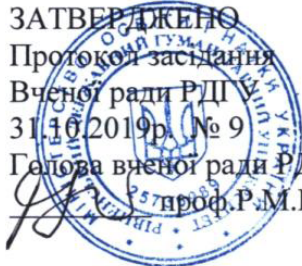

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання
Вченої ради РДГУ
31.10.2019р. № 9
Голова вченої ради РДГУ
проф. Р.М.Постоловський

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЕКЗАМЕНАЦІЙНУ КОМІСІЮ
У РІВНЕНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ**

Рівне - 2019

1. Загальні положення

1.1. Згідно з Законом України «Про вищу освіту» та «Положенням про організацію освітнього процесу у Рівненському державному гуманітарному університеті» для проведення атестації здобувачів вищої освіти в університеті створюється екзаменаційна комісія. Термін проведення атестації визначається навчальним планом та графіком навчального процесу.

1.2. В обов'язки екзаменаційної комісії входять: перевірка і оцінка науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти, які закінчують університет, з метою встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти, освітнім програмам за відповідною спеціальністю; вирішення питань про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та видачу диплома (звичайного зразка чи з відзнакою); розробка рекомендацій щодо подальшого підвищення якості підготовки фахівців із певної спеціальності та вдосконалення системи оцінювання якості знань.

1.3. Атестація здобувачів вищої освіти проводиться у формі визначеній стандартом вищої освіти, освітньою програмою. Для присвоєння професійної кваліфікації вчена рада університету може вводити додаткову форму атестації.

Програма та методи проведення атестації (усно, письмово, тестування) визначаються кафедрою, що випускає фахівців, і затверджуються навчально-методичною комісією факультету. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

2. Порядок комплектування екзаменаційної комісії

2.1. Екзаменаційна комісія створюється щорічно в складі голови, його заступника (за потребою) та членів комісії для кожної спеціальності з усіх форм навчання і діє протягом календарного року. За наявності великої кількості випускників можливе створення декількох комісій для однієї спеціальності. При малій кількості випускників можливе створення спільної комісії для споріднених спеціальностей.

2.2. Головою екзаменаційної комісії з кожної спеціальності призначається висококваліфікований фахівець виробництва або вчений із відповідною базовою освітою, який може бути співробітником університету. Відповідність спеціальності викладача визначається зазначеною спеціальністю в його документі про вищу освіту, або про науковий ступінь, або про вчене звання, або науковою спеціальністю. Голова комісії за поданням декана факультету затверджується вченою радою університету.

Списки голів комісій за встановленою формою (додаток 1) затверджуються не пізніше ніж за два місяці до початку роботи екзаменаційної комісії.

Голова екзаменаційної комісії знайомить усіх членів комісії з їхніми правами та обов'язками, забезпечує роботу комісії відповідно до затвердженого розкладу. Він обов'язково повинен бути присутнім на атестаційних екзаменах, на захисті кваліфікаційних робіт, на засіданнях комісії під час обговорення результатів екзаменів, виставлення оцінок, вирішення питань про присвоєння освітнього рівня та вручення дипломів; контролює підготовку секретарем комісії необхідних для початку роботи комісії документів та оформлення ним протоколів; складає звіт після закінчення роботи екзаменаційної комісії, який після обговорення на її заключному засіданні подає проректору з навчально-виховної роботи.

У випадку відсутності з поважної причини голови екзаменаційної комісії його функції виконує заступник.

2.3. Заступником голови екзаменаційної комісії (при необхідності) можуть призначатися проректори з навчальної і наукової роботи, декан відповідного факультету та його заступник, директор інституту, його заступник з навчальної роботи, якщо їхня кваліфікація, наукові ступені відповідають спеціальності випускників, що атестуються.

2.4. До складу екзаменаційної комісії повинні входити професори або доценти фахових кафедр.

За своїми посадовими обов'язками членами комісії є ректор або проректор з навчально-виховної чи наукової роботи, декан відповідного факультету або його заступник, при складанні екзаменів із дисциплін кафедри – завідувачі кафедрами.

До складу комісії можуть входити представники трудових колективів, які замовляли спеціалістів, працівники відповідних галузей народного господарства, освіти і культури, професори і викладачі інших закладів вищої освіти, співробітники науково-дослідних інститутів.

До числа членів комісії залучається викладач дисципліни, з якої здобувачі складають екзамени, керівник кваліфікаційної роботи - під час захисту здобувачів вищої освіти, яких він підготував.

За необхідності до складу комісії можуть бути залучені інші кваліфіковані фахівці відповідного профілю.

Члени екзаменаційної комісії здійснюють прийом екзаменів тільки з певної дисципліни.

2.5. Персональний склад членів комісії та екзаменаторів затверджується наказом ректора не пізніше як за місяць до початку роботи комісії.

Та сама особа може бути головою екзаменаційної комісії не більше трьох років поспіль.

Оплата праці голови та членів комісії, які не працюють в університеті, здійснюється погодинно відповідно до діючої «Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти» та внесених до неї змін.

Участь у роботі екзаменаційної комісії екзаменаторів, заступника голови (при необхідності) планується як педагогічне навантаження з відповідною оплатою.

2.6. Секретар екзаменаційної комісії призначається ректором із числа працівників університету. Свої обов'язки він виконує в робочий час за основною посадою.

3. Організація і порядок роботи комісії.

3.1. Екзаменаційні комісії працюють у термін, передбачений навчальними планами кожної спеціальності.

Графік роботи комісії затверджується ректором і доводиться до загалу не пізніше як за два місяці до початку атестації.

Розклад роботи кожної екзаменаційної комісії затверджується проректором з навчально-виховної роботи не пізніше ніж за місяць до початку атестації. Інтервал між атестаційними екзаменами в кожній групі повинен складати не менше п'яти календарних днів.

3.2. До атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану та програм зі спеціальності. Здобувачам вищої освіти, які частково не виконали всі вимоги навчального плану, наказом ректора на підставі заяви здобувача та рішення начальничо-методичної комісії факультету продовжується термін навчання за рахунок здобувача вищої освіти ще на один навчальний рік.

Допуском до атестації є список здобувачів вищої освіти, затверджений ректором за поданням деканів факультетів.

3.3. Не пізніше одного дня до початку атестації в екзаменаційну комісію подаються необхідні матеріали, які забезпечують її роботу.

3.3.1 До екзаменаційної комісії, незалежно від форми проведення атестації, подаються:

- наказ (витяг із наказу) про затвердження персонального складу комісії зі спеціальності;
- розклад роботи комісії;
- списки здобувачів вищої освіти навчальних груп, допущених до атестації, за підписом декана факультету;
- зведена відомість, завірена деканом факультету, про виконання здобувачем усіх вимог навчального плану та одержані ним оцінки з теоретичних дисциплін, курсових робіт, практик та атестаційних екзаменів (лише перед захистом кваліфікаційних робіт).

Примітка: При наявності декількох екзаменаційних оцінок із однієї дисципліни у зведену відомість про виконання навчального плану, як правило, вноситься остання за строком її виставлення. У тих випадках, коли остання оцінка не характеризує загального рівня підготовки здобувача вищої освіти з дисципліни у зв'язку з незначним обсягом або недостатнім науково-навчальним значенням програмового матеріалу останнього семестру, відповідній кафедрі надається право своєю ухвалою визначити середню зважену оцінку за національною шкалою з округленням її до цілого значення, яку слід вносити в зведену відомість і додаток до диплома. Кількість балів за 100-бальною шкалою та

оцінка за шкалою ЄКТС визначається за формулою:
$$N = \frac{a \times n + b \times m}{n + m}$$
, де N –

середньозважений бал, *a* - кількість балів за перший семестр, *b* - кількість балів за другий семестр, *n* – кількість кредитів у першому семестрі, *m* – кількість кредитів у другому семестрі.

3.3.2. При складанні атестаційних екзаменів із окремих дисциплін або комплексного екзамену в екзаменаційну комісію додатково подаються:

- навчальні програми з дисциплін, винесених на атестаційні екзамени;
- комплект екзаменаційних білетів, варіанти комплексних завдань або письмових екзаменаційних робіт;
- перелік наочного приладдя, матеріалів довідкового характеру, передбачених для використання здобувачами вищої освіти під час підготовки та відповіді на питання атестаційного екзамену, у т.ч. технічні та дидактичні засоби і лабораторне обладнання.

Примітка: Екзаменаційні білети, варіанти завдань, перелік наочного приладдя і матеріалів складають викладачі; розглядає їх випускова кафедра; затверджує декан факультету або завідувач випусковою кафедрою.

3.3.3. При захисті кваліфікаційних робіт в екзаменаційну комісію подаються:

- виконана кваліфікаційна робота;
- письмовий відгук керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання кваліфікаційної роботи;
- подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи, в якому містяться дані про успішність, висновок керівника, висновок кафедри;
- супровідні макети, стенди, презентації, вироби тощо;
- анотація до роботи (для освітнього ступеня «магістр» анотація українською та англійською мовами);
- письмова рецензія на кваліфікаційну роботу;
- навчальна картка здобувача вищої освіти;
- висновок комісії з дотримання академічної доброчесності.

Примітка: Рецензування кваліфікаційних робіт освітнього ступеня «магістр» доручають висококваліфікованим спеціалістам виробничих, наукових і проєктних організацій, працівникам і викладачам закладів вищої освіти (які не працюють в університеті). Як виняток, при відсутності в регіоні необхідної кількості таких спеціалістів кваліфікаційні роботи освітнього ступеня «бакалавр» можуть рецензувати викладачі, які працюють в університеті. Склад рецензентів затверджується деканом факультету за поданням завідувача відповідної кафедри. Рецензент повинен оцінити роботу за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Негативна рецензія не є підставою для відхилення роботи від захисту.

3.3.4. До екзаменаційної комісії можуть подаватися й інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної кваліфікаційної роботи; друковані статті за темою роботи, документи, що вказують на практичне застосування роботи, зразки матеріалів тощо.

3.4. Атестація проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участі не менш ніж половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії та екзаменаторів.

3.4.1. З метою перевірки теоретичної і практичної підготовки здобувачів вищої освіти можливе проведення атестаційного екзамену за білетами, що дають можливість перевірити досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою. Знання теоретичного матеріалу з профільюючих дисциплін можна перевірити методом комплексного тестування всього потоку здобувачів вищої освіти за індивідуальними завданнями (письмово). Практичну частину екзамену виконують із залученням реального об'єкта майбутньої професійної діяльності або діючої моделі такого об'єкта, або у вигляді ділової гри.

Структура кожного атестаційного екзамену, послідовність і терміни проведення різних частин екзамену, порядок та форма перевірки знань здобувачів вищої освіти за різними видами атестації встановлюються програмою атестації.

3.4.2. Захист кваліфікаційних робіт здійснюється як в університеті, так і на підприємствах, в установах та організаціях, для яких тематика робіт, поданих до захисту, становить науково-теоретичну або практичну цінність.

3.5. Засідання екзаменаційної комісії оформляється протоколом. Тривалість засідання не повинна перевищувати шести академічних годин на день (Форма протоколу додається).

Тривалість усного атестаційного екзамену з кожної дисципліни, а також захисту однієї роботи, як правило, не повинна перевищувати 30 хвилин. Для розкриття змісту кваліфікаційної роботи здобувачу вищої освіти надається не більше 20-ти хвилин. При висвітленні кожного

розділу комплексного екзамену зі спеціальності здобувачу для відповіді виділяється не більше 0,5 академічної години. Для проведення атестаційного екзамену за тестом комплексного контрольного завдання відводиться не більше чотирьох годин на групу.

3.6. Результати захисту кваліфікаційних робіт та складання атестаційних екзаменів оцінюються за національною шкалою, кількістю балів за 100-бальною системою та оцінкою ЄКТС.

При визначенні оцінки кваліфікаційної роботи приймається до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки здобувача вищої освіти.

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні екзаменів або захисті роботи, а також про присвоєння кваліфікації та видачу дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. При однаковій кількості голосів голос голови комісії є вирішальним.

Примітка: Оцінки атестаційного екзамену і захисту кваліфікаційної роботи виставляє кожен член комісії, а голова підсумовує їх результати щодо кожного здобувача вищої освіти. За теоретичну і практичну частину екзамену виставляється одна оцінка. Повторне складання (перескладання) атестаційного екзамену і захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

3.7. Здобувач вищої освіти має право на оскарження дій адміністрації, педагогічних та науково-педагогічних працівників університету. У випадку незгоди з атестаційною оцінкою здобувач подає апеляцію на ім'я ректора. У заяві вказується суть спірного питання. Апеляція подається після оприлюднення оцінок в односторонній термін з обов'язковим повідомленням завідувача кафедри та декана факультету. Не розглядають апеляції подані несвоєчасно або з порушенням процедури подання. У випадку надходження апеляційної заяви наказом ректора створюється комісія для її розгляду. Головою комісії призначається проректор з навчально-виховної роботи. До складу комісії входять: декан, завідувач кафедрою, викладач відповідної кафедри, який не є членом екзаменаційної комісії. Відповідальність за організацію роботи апеляційної комісії, своєчасний та об'єктивний розгляд апеляційних заяв щодо результатів покладається на голову комісії.

Апеляція здобувача вищої освіти розглядається в триденний термін (рахуються робочі дні), як правило, в його присутності на засіданні апеляційної комісії. Під час розгляду апеляції члени комісії проводять співбесіду зі здобувачем вищої освіти на підставі тесту, аркуша усної відповіді або письмової роботи. Додаткове опитування здобувача вищої освіти не допускається. Рішення апеляційної комісії підтверджується підписами її членів та оголошується здобувачу вищої освіти відразу після її засідання. Згідно рішення апеляційної комісії секретар екзаменаційної комісії вносить відповідні зміни до протоколу засідання екзаменаційної комісії.

Порядок подання і розгляду апеляцій доводяться до здобувачів вищої освіти через засоби інформації (сайт, дошка оголошень).

3.8. Здобувачам вищої освіти, які позитивно склали атестаційні екзамени, а також захистили кваліфікаційну роботу, рішенням екзаменаційної комісії присвоюється кваліфікація, яка відповідає отриманій спеціальності, і видається диплом встановленого зразка.

Здобувач вищої освіти, який має семестрові оцінки «відмінно» (А – за шкалою ЄКТС) не менше ніж з 75 відсотків усіх дисциплін навчального плану (в тому числі диференційованих заліків), а з решти дисциплін – оцінки "добре" (В, С – за шкалою ЄКТС), склав атестаційні екзамени і захистив кваліфікаційну роботу з оцінкою «відмінно», а також виявив себе у науковій (творчій) роботі, що підтверджується рекомендацією кафедри, видається диплом з відзнакою, про що здійснюється запис у протоколі засідання комісії.

3.9. Здобувачеві вищої освіти надається можливість протягом останнього навчального семестру але не пізніше, як за місяць до початку атестації перескласти екзамен з однієї навчальної дисципліни з оцінки «добре» (В, С – за шкалою ЄКТС) на оцінку «відмінно» (А – за шкалою ЄКТС).

Заява здобувача вищої освіти про надання права повторного складання екзамену розглядається за умов:

- згоди завідувача кафедри, яка здійснює викладання цієї дисципліни;
- наявності від деканату офіційної інформації про можливість отримання здобувачем за результатами навчання диплома з відзнакою.

Заява та документальні підтвердження повторного складання екзамену додаються до особової справи здобувача вищої освіти. У заліковій книжці здобувача робляться відповідні записи

3.10. Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку при складанні атестаційного екзамену або захисті кваліфікаційної роботи, відраховується з закладу вищої освіти. Йому видається академічна довідка встановленого зразка.

У разі одержання незадовільної оцінки з одного екзамену (при складанні окремо декількох) здобувач вищої освіти не позбавляється права продовжувати складати інші атестаційні екзамени (при наявності) і захищати кваліфікаційну роботу в термін, встановлений графіком.

3.11. Якщо здобувач вищої освіти без поважної причини не з'явився на засідання екзаменаційної комісії для складання екзаменів або захисту кваліфікаційної роботи, то в протоколі комісії відзначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання комісії.

У випадку неявки здобувача вищої з поважної причини, яка підтверджується відповідними документами, здобувачу на підставі його заяви, завізованої деканом, наказом ректора надається можливість складання атестаційного екзамену або захисту кваліфікаційної роботи за окремим розкладом у терміні роботи екзаменаційної комісії.

Здобувачі вищої освіти, які не атестовані в затверджений для них термін і не склали атестаційні екзамени або не захистили кваліфікаційну роботу, мають право на повторну атестацію в наступний термін роботи екзаменаційної комісії протягом трьох років після закінчення навчання в університеті. Повторно складаються тільки ті екзамени, з яких була отримана незадовільна оцінка, з урахуванням змін, що відбулися в навчальних програмах цих дисциплін.

У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може здобувач вищої освіти подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він повинен опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою університету.

Для повторного захисту здобувач вищої освіти до першого жовтня випускного курсу подає на відповідну кафедру заяву про доопрацювання теми чи затвердження нової і за погодженням з деканом ця тема затверджується наказом ректора. До складу здобувачів дипломник повинен поновитися за місяць до початку атестації при повторному захисті тієї ж роботи або до початку переддипломної практики при опрацюванні нової теми.

4. Підведення підсумків роботи

4.1. Оцінки, отримані при складанні атестаційних екзаменів, а також захисті кваліфікаційних робіт, оголошуються в день складання (захисту) після оформлення відповідного протоколу засідання екзаменаційної комісії. (Додатки 2 та 3). У протоколі виставляються оцінки, одержані на атестаційних екзаменах або при захисті кваліфікаційної роботи, записуються питання, задані випускникові, характеристика повноти відповіді на них, окремі думки членів комісії. В протоколі останнього екзамену або захисту кваліфікаційної роботи вказується кваліфікація, яку надано випускнику, та виданий диплом: звичайного зразка чи з відзнакою. Випускникам університету, видається додаток до диплома про вищу освіту Європейського зразка (DIPLOMA SUPPLEMENT).

Опис характеру, рівня, змісту і статусу навчання, яке було виконано та успішно завершено випускником, а також його персональні дані згідно з затвердженою формою деканат подає у відділ інформаційного та мережевого забезпечення.

Протокол без виправлень підписує голова і члени екзаменаційної комісії, що брали участь у засіданні. Книга протоколів зберігається в архіві навчального закладу.

4.2. За підсумками діяльності кожної екзаменаційної комісії складається оформлений відповідно до сучасних вимог звіт, який затверджується на заключному засіданні.

У звіті повинні бути відображені рівень підготовки фахівців даної спеціальності і характеристика знань здобувачів вищої освіти, які виконали кваліфікаційні роботи, актуальність тематики робіт та відповідність сучасному стану науки, техніки і питань виробництва. Вказуються недоліки, допущені в підготовці фахівців, зауваження щодо організації роботи екзаменаційної комісії.

У звіті також подаються пропозиції щодо покращення підготовки фахівців, усунення недоліків організації атестаційних екзаменів і захисту кваліфікаційних робіт, рекомендації кращих здобувачів вищої освіти для продовження навчання в аспірантурі. Відзначаються кваліфікаційні роботи, які можуть бути використані на підприємствах, у науково-дослідних установах тощо.

Звіт про роботу екзаменаційної комісії в одному примірнику подається проректору з навчально-виховної роботи в двотижневий термін після закінчення роботи комісії.

4.3. Питання про підсумки роботи екзаменаційної комісії та розроблені відповідні заходи обговорюються на засіданні випускових кафедр, рад факультетів та на вченій раді університету.

Додаток: 1. Форма списку голів екзаменаційних комісій.

2. Форма протоколу засідання екзаменаційної комісії з прийому екзаменів.

3. Форма протоколу засідання екзаменаційної комісії зі захисту кваліфікаційних робіт.